

KREŠŤAN

POLITICKÉ A SPOLOČENSKÉ KATOLÍCKE NOVINY
 VYCHÁDZAJÚ KAŽDÚ SOBOTU NA ŠESTNÁŠŤ STRANÁCH.

Predplatná cena:

Na celý rok --- 4 koruny — hal.
 Na pol roka --- 2 " — "
 Na štvrt roka... 1 " — "
Jednotlivé číslo 8 hal.

Zodpovedný redaktor:

Dr. ALEXANDER ERNSZT,
 páp. komorník.

Majiteľ a vydavateľ:

JÁN MOLNÁR.

Redakcia a vydavateľstvo:

Budapešť, IV. ker., Ferencz-József-rakpart 27. szám.

sem sa majú posielat' predplatky, taktiež dopisy do novít
 ohlasy a náhodné reklamácie. Ceny ohlasov dľa tarify.
 Rukopisy sa nazpak nedávajú.

Husári strážia mungov v parlamente.

Posledný pokus.

Neslýchaná rozčulenosť panovala minulého týždňa po celej krajine, zvlášte ale v hlavnom meste.

V budove parlamentu zasedá spoločnosť sohnatá za ukradené peniaze a privlastňuje si uzurpuje také práva zákonodarstva, ktoré patria jedine úplnému zastupiteľstvu obyvateľstva, to jest celému snemu krajinskému. Šialenec Tisza známy šliapatel zákonov, Lukács, generál panamistov so soľou a draho kúpená banda mungov v budove krajinského parlamentu začiatkom týždňa začali robiť taký volebný zákon, na jehož základe zcela nemožné a vytvorené bude, aby ľud slobodne a otvorene osvedčil svoju vôľu.

Spojené stránky opozície sú toho pevného presvedčenia, že zakúpení mungovci, ponevác nezastupujú celú krajinu, nemajú práva robiť a vynášať zákony, najmenej ale tak veľkej vážnosti a významnosti zákon ako je o volebnej reforme. Tisza nohami šliape všetky krajinské zákony a domové pravidlá snemovne zarovnak sú mu tolko ako nič. Za jeho predsedníctva teda zcela nemožné je v snemovni začať alebo vyvinuť daakú vážnu debatu. Pri akomkoľvek predmete ktorý sa mu nelúbi, odojme rečníkovi slovo, nedá mu rečníť a ktokolvek sa mu zpiera a nepodrobí sa jeho tyranskému nariadeniu, toho jednoducho vyhodí dá zo snemovne skrze policajtov. Pri pojednávaní vojenskej reformy o zbrannej moci takto robil rad radom s vyslancami spojených stránok opozície. V poradách ktoré mungovci menujú krajinským snemom pojednávania vedú len šialenec Tisza a policajti. Mungovci musia mlčať a hlasovať ako im kážu Lukács a Tisza,

Toto mali pred očami vodcovia spojených stránok opozície a odhodlali sa, že keď Tisza na denný poriadok mungovskej porady vytýči predlohu o volebnej reforme, s vyslancami opozíciou oddanými počtom 120 ešte raz pojdú do parlamentu, verejne pred celým svetom ohrožovať sa proti nezákonnitostiam a neslýchaným nepravostiam mungov, po vážnom, pokojne prednesenom ohrožovaní ale, že v tichosti opustia budovu parlamentu a nesúčastnia sa v snemových zasadnutiach, kým krajina nedostane slušné zadosťučinenia za utrpené urážky

ústavy a kým Lukács a Tisza neopustia ich miesta.

V utorok 4. marca o pol jednej popoludní 120 krajinskí vyslancovia spojených stránok opozície, pokojne, vážne, sodpovedne historickej významnosti toho okamženia, lež s hlbokým opovržením mungov, vstúpili do poradnej siene parlamentu, kde gróf Apponyi, po celom vzdelanom svete známou jeho výrečnosťou, vyslovil ohrožovanie opozície. Appelloval pri tom i na svedomie mungov, ktorí dovedna s Lukácsom a Tiszom na ich miestach sedeli ako obarení. Škoda bolo však appellovať na svedomie mungov, bo celý svet vie, že mungo svedomia nemá. Zpočiatku báli sa opozície a triasli sa predňou. Od strachu o ich kože ešte i pivnice a a všetky pitvory nabili policajtami a detektívmi. V meste koncentrované bolo šesťdesiat tisíc vojakov s ostrými nábitkami a so strojnou zbraňou. Budova parlamentu obtočená bola husármí pechúrmí, žandármí, stá a stá policajtami, pešími a na koňoch. Keby obyvateľstvo hlavného mesta v prospech opozície verejne bolo demonštrovalo, Tisza a Lukács boli odhodlani, že dajú strielať do každého čo sa len mukne.

Mungovci ku ich porade v parlamente prišli s nabitými revolvermi, vystatovali sa s nimi po gangoch. Medzi takýmito okolnosťami vodcovia opozície mungom k vôli nesmeli vziať na seba tú hroznú sodpovednosť, aby najvítečnejší mužovia krajiny, preto že sú opozíciari, skrze mungov a policajtov zavraždení boli v poradnej sieni parlamentu a aby po uliciach hlavného mesta potokami tiekla krv na rozkaz Lukácsa a šialenca Tiszu.

Revolúciu nikto nesmie začať a robiť. Sodpovednosť za to nikto by nemohol na seba vziať, tak pred krajinou ako pred celým svetom. Keby spojené stránky opozície 4. marca príčinu boly zavdaly ku hlučným výstupkom, z toho ľahko hola by povstala bitka a zo stránok mungov na rozkaz Tiszov aj strelba a vražda. Čo by za tým bolo nasledovalo, to si každý ľahko predstaviť môže.

Spojené stránky opozície 4. marca podujaly posledný pokojný pokus, aby parlamentárny stav Uhorska zcela nestrannne odhatily pred jeho veličenstvom kráľom a pred celou krajinou.

Co bude z Uhorska a z jeho ubohého ľudu?

Napísal: Karol Huszár, krajinský vyslanec kresťanskej ľudovej strany okresu šárvárskeho.

II.

Kresťanská ľudová strana, Katolícka Ľudová jednota, Kresťan a všetky naše noviny neustále na tom pracujú, aby ľud poučený bol vo všetkých potrebných mu veciach, aby sdružovaním najširších kruhov obyvateľstva, ku sile prišli zvlášte malí ľudia, srdcia ľudu naplnené boly smýšľaním opravde kresťanským. Z tej príčiny aj podporujeme upadlých, utlačené, úžerou zničenej triedy ľudu ale snážíme sa vyslobodiť z rúk nemilosrdných pijavíc.

Ľudové shromaždenia, noviny, letáky naše a reči, aké vyslancovia naši povedali v parlamente, milliony a milliony kresťanských myšlienok vzbudily vo všetkých vrstvách katolíckeho obyvateľstva. *Čo v posledných 18 rokoch stalo sa u nás v záujme kresťanského Uhorska, to všetko je práca kresťanskej ľudovej strany a Katolíckej Ľudovej Jednoty.*

Protivníci, nepriateli a sokovia naši so závisťou hľadajú na našu prekvitajúcu sejbú. **Kresťanský ľud krajiny začína sa prebúdzat'.** Kresťanská ľudová strana a Katolícka Ľudová Jednota otvára oči v tuhom spánku ponoreným a prebúdzajú ich k činnosti. Zobúdzajú sa však aj milliony nepriateľov katolíkov. Nebude dlho trvať a nastanú nám boje na život a na smrť. Ako Kainovi neľúbila sa obeta Abelová, zarovnak aj liberálom, socialdemokratom a židom, jedným slovom všetkým nepriateľom kresťanstva, neľúbí sa, že sedlač začína byť múdrejší, že kresťanskí občania sdružujú sa v Katolíckej Ľudovej Jednote, neľúbí sa im osvetu šíriaca práca kresťanskej ľudovej strany a zvlášte to sa im neľúbí, že obrovské množstvo pracujúce, *nepočítané totiž milliony ľudu, hlas a právo chcú mať v rade krajinskej.*

Pažravá, skúpa a ukrutná *mungovská strana* ktorá ako vôbec známo, pri posledných voľbách, následkom slabosti ľudu, zakúpila volebné okresy, včul surovo, pyšne a bez srdca, *nechce dať ľudu žiadneho prislúchajúceho mu práva.* Prítomne totiž to hovoria mungovci:

V deň voľby dali sme vám vína, piva, pá-

lenky, cigare a judáške peniaze. Včul držte hubu vy bruchopasci dost ste sa naslopali a nažrali. Do budúcich volieb pánmi sme my mungovci.

A tak je tomu skutočne. Zvlášte kresťanské obecnstvo preto nedostane prislúchajúce mu práva, lepšie zákony, agrárnej ochrany, podpory pre malých priemyselníkov, polepšenia stavu robotníckeho, bo pri posledných voľbách **zradne predala sa väčšina voličov.** Všetkým oplanstvám ktoré páchajú mungovci, ohavnému šliapaniu zákonov, dvíhaniu dani do nekonečnosti, na príčine sú tí, ktorí *darom slopali a žrali pri posledných voľbách.* Celá krajina musí včul trpeť za tých darmožráčov. Do krajinského zákonodarstva nepriateľov krajiny oni pustili s ich ostrebanou hlavou. Títo ako barani bez rozumu zakúpení, vyarendovaní slabúši, príčinou sú všetkej biedy našej.

Toto v krajine chvála Bohu nahliada už každý, **uznávajú to ešte aj tí, čo z hlúposti prijali judáške peniaze mungov.**

Cíti to aj mungovská strana! Dobre vedía mungovci, že keď znovu stať si musia pred ľud, nebudaj zle pochodia. Ľud totiž už náležite zná ich zločinstvá a za prvej príležitosti prísny počet žiadať bude od nich.

Len zlé svedomie k tomu nútilo mungov **aby predĺžili si život novým volebným zákonom.** Ich nový volebný systém aj nesostavili s tým umyslom, aby voľby napozatým prevádzané boly slušnejším a spravodlivejším spôsobom, lež len to chcú dosiahnuť, **aby na večné veky len mungovci panovali v krajine.**

Mungovský volebný zákon, ktorý vymyslel falošný Lukács a ešte viacej shubil šialenec Tisza a teraz už prijali nesvedomití, zakúpení mungovci, má slúžiť jedine k tomu, aby ním zcela utlačená bola každého druhu sloboda, aby v srdciach ľudu vykorenené boly všetky šlachetné snáhy a v útrobach ľudu aby zničená bola celá nádej v lepšiu budúcnosť. Zákon, ktorý vyfundovali Lukács a Tisza je ako pustošiaci ľadovec. **Týmto zákonom z volebných meno-slovov vyhodení majú byť všetci samostatne smýšľajúci, smelí a odhodlaní voličia a volebné právo dostane sa do rúk takých ľudí, ktorí nikdy neupotrebia ho v prospech kresťanského ľudu.**

Tisza a Lukács ich novým zákonom **osudy krajiny** sverujú len na odvislých, bez samostatného smýšľania ľudí, ktorí idú vždy za masovým hrcom a **celú krajinu hádžu v korist' pažravému židovstvu**. Jedným slovom: capovia robia zahradníkmi a slaninu sverujú na psov.

Tisza a Lukács ako zlostná macocha s ubohou sirotou, tak zachodia s *malými hospodármi*, ktorí do poslednej kvapky krvi pridržajú sa viery a vlasti, ktorí v každej dobe obetami dane a krve platili ako skutoční udržiavatelia krajiny. Najzaslúženejším o krajinu vrstvám malých hospodárov, Tisza a Lukács len ako by na posmech, v malichernom počte udelujú volebné právo.

Kým kresťanských rotníkov, malých hospodárov, hoferov a poľnohospodárskych robotníkov, Lukács a Tisza ich mungovským zákonom zcela ozbiľujú o volebné právo, plnou hrstou predhadzujú ho židovstvu. Z mungovských volebných menoslovov vypadne sotva niekoľko tisíc židov, volebného práva ale docela ozbiľované budú statisíce kresťanov.

(Pokračovanie nasleduje.)

Katolíckej Ludovej Jednoty púť do Ríma.

Z príležitosti šesťnásteho centenária vy-slobodenia cirkvi zpod jarma pohanského, Katolícka Ludová Jednota do večného mesta vede **krajinskú púť**, ktorej podrobný program je nasledujúci:

Smer cesty: Budapešť, Triest, Benátky, Rím, späť tou istou cestou.

Odchod: Z Budapešte 28. apríla. Príchod do Benátok 29. apríla. Sdržovanie sa v Benátkach pol dňa. Príchod do Ríma 30. apríla. Sdržovanie sa v Ríme cez päť dní. Odchod z Ríma 4. mája.

Ceny súčastnenia sa na sv. púti: I. trieda 240 kor., II. trieda 180 kor., III/a trieda 115 kor. a III/b trieda (bez zaopatrenia) 80 kor. V cenách súčastnenia sa I., II. a III/a triedy obsažená je železničná a lodná karta ako aj úplné zaopatrenie. Cestovatelia III/b triedy sami sa musia postarať o ich zaopatrenie. Za čisté, pohodlné bydlá a za dobré zaopatrenie zodpovednosť bere na seba riaditeľstvo púte. Ku službám

pútnikov stoja spoľahliví, v Ríme zkúsení vodcovia a vysvetľovatelia.

Programm sdržovania sa v Ríme:

Počas nášeho sdržovania sa v Ríme pohliadneme nasledujúce znamenité miesta:

Dňa 30. apríla popoludní: S. Pietro (rimských pápežov najväčší kostol, hrob sv. Petra, pohrabné miesto pápežov, najväčší kostol sveta). Trastevere (za riekou Tiber ležiacu časť mesta s kostolom sv. Cecílie a Hrad Andelov). Vyjdeme na vrch Pincio, zkadial najkrásnejší výhľad je na celé mesto Rím.

Dňa 1. mája, vo štvrtok: o 9. hodine sv. omša. potom kázeň v kostole Lateránskom. (Hlavný chrám a palác pápežov stredoveku, s hrobom pápeža Silvestra II. ktorý korunu poslal sv. Štefanovi, prvému kráľovi Uhorskému) Prehliadnutie muzeuma lateranskeho. Vyjdeme na schody Santa Scala. (Sú to tie sväté schody, na ktoré Pilát vyviešť dal Krista Pána, aby trňovou korunou korunovaného ukázal ho židovskému ľudu.) Obhliadnutie kostola Sancta Croce di Gerusalemme. kde nachodia sa relikvie kríža Krista Pána.

Popoludní navštívime katakomby (pohrabné miesta prvých kresťanov, kde v prvých stoliatiach odbavovali služby Božie: tu bude aj kázeň). Ztadiť pojdeme do kostola sv. Pavla, ku hrobu sv. apoštola. Tu tiež bude kázeň. Kostol tento je najkrásnejšie stavenie celého sveta.

Dňa 2. mája v piatok: Obhliadnutie Vatikánu, bydlá pápežov, sieni, loggii, pitvorov, obrazárni, muzeumov, zahrad Vatikánskych. Podrobné prehliadnutie svetochýrneho chrámu sv. Petra a z jeho vysočizného dachu obdivovanie celého mesta.

Popoludní: Ara Coeli (kostol v prastarej pevnine Rimánov na Capitoliume). Santa Maria Maggiore (najprvší kostol blahoslavenej Panny Marie), San Pietro in Vincoli (kostol, v ktorom nachodí sa svetochýrna socha Mojžiša), Colosseum, v Ríme najväčší cirkus, kde najviacej kresťanov podstúpilo smrť mučedelnicku. Tu bude kázeň.

Dňa 3. mája v sobotu predpoludním: Pantheon (zázračne pekný kostol Všetich Svätých), Thermae Diocletiani (kostol, ktorý za prastarých časov bol kúpeľ rímsky), San Lorenzo (kostol s

hrobom pápeža Piusa IX, vedľa neho rímský cintor s krásnymi pomníkmi.

Popoludní: Spoveď v chráme sv. Petra. Po tom zaopatrenie pútnických pamätných predmetov.

Dňa 4. mája v nedelu predpoludním: Svätá omša, spoločné sv. prijmanie a kázeň v chráme sv. Petra.

Audiencia u svätého otca Pápeža.

Popoludní: Forum romanum. (Miesto, kde prastarí Rímanovia vydržovali ich porady.)

Večer odcestovanie.

Kto okrem týchto obhliadnuť si chce i iné znamenitosti v Ríme, tomu odporúčame nasledujúce: Quirinale, Villa Borghese (obrazáreň), Palatinus, Thermae Caracallae, baste Aurelia, výlet do Alban vrchov.

Vstupné do miestnosti v programme obsažených platí riaditeľstvo. Pútnikom poskytujeme všade odborné vysvetlenie.

Predsedníctvo Katolíckej Ludovej Jednoty.

Netiekla krv.

Milí čitatelia naši, mali ste byť v Budapešti. keď snem mungovský pojednávať počal tiszovskú volebnú predlohu. Veru, veľa ste zameškali, že ste tam neboli. Boly by ste videli, aké poriadky porobil Štefan Tisza, aby jeho nedorobča bez prekážky zákonom sa stalo. Boli by ste videli vojskom oblahnuté ulice hlavného mesta. Pri Drinopole niet tolko Bulharov, koľko vojska vyrukovalo na rozkaz Tiszu a Lukácsa. Nie menej, ako šesťdesiat tisíc mužov. Za každým krokom celé oddiely stály v hotovosti. Pechota, koňstvo, delostrelectvo. Mužstvo obdržalo po sto kusov ostrých nábitkov a na uliciach postavené byly aj strojové gvery, z nichž za minútu sto rán dať možno.

Ešte aj to bolo málo Tiszovi. Na jeho rozkaz vyrukovaly stotiny policajtov a žandárov, na radosť zlodejov a vlamačov, ktorí zatiaľ slobodno kradli. Krajinský dom oblahnutý bol desiatnásobným vojenským kordónom. Dnuká však v každom kúte stáli policajti a detektívi. Ba ešte aj v pivnici a na pavlačoch bolo asi stopäťdesiat policajtov.

Kto nevedel k čomu sa chystá, domnieval sa, že obyvaľstvo Budapešte povstalo proti kráľovi a vojsko preto je ku strielaniu v hotovosti aby utlačilo povstanie. Ale nie. Obyvaľstvo hlavného mesta bolo ticho. Nedalo príčinu, aby ho vojaci rúbali a doň strielali. Ba ani len socialdemokrati nie, ačpráve sa chystali ku všeobecnému štrajku. Veď to nenie revolúcia, keď robotníctvo zastaví prácu. Preto netreba naň strielať a Budapešť vojskom oblahnúť.

Prečo teda Tisza a Lukács hlavné mesto obrátili v jeden vojenský tábor? Preto, bo ukázať chceli krajine, že oni aj vojsku rozkazujú, tomu vojsku, ktoré my daňujúci občania udržiavame. Preto, bo pohrozil sa chceli spojenej opozícii, že krv bude tiecť, jestli by voľakto proti Tiszovskému volebnému zákonu protestoval.

Ani socialdemokrati, ani opozícia nedali vojsku príčiny, aby do ľudí strielalo. A tak mungovcel pod ochranou šesťdesiat tisíc ozbrojených vojakov, začali pojednávať zákon, ktorý poistí korrupciu a volebným predsedom dá ešte väčšiu nadvládu ako mali posiaľ. K tomuto oplanstvu Tisza a Lukács potrebovali tolko vojska. Príležitosť chceli dať chýrne armáde cisárskej, že keď posiaľ na bojišti len porážky trpela, aby už raz aj zvíťazila po uliciach hlavného mesta, nad ľudom nezbrojeným.

No, chvála opozícii a socialdemokratom, slávna cisárska armáda nedobila sa víťazstva. Nebolo príležitosti k tomu. Netiekla krv po uliciach. Tisza pomocou zakúpenej bandy mungovskej prevede svoj zákon a vo Viedni ho potvrdia bez toho, že by na to mysleli, že v trónnych rečiach inakší volebný zákon sľúbený bol vernému ľudu Uhorska.

Haňba a posmech je to pred celým vzdelaným svetom, že Tisza a Lukács v terajšej dobe opovažia sa zákony vynášať pod terorom vojska. Toto je tá chýrna uhorská sloboda, ktorú krajina dňa 15. marca oslavuje.

Záhorský.

Bratia Katolíci! Čítajte a predplácajte len v čisto katolíckom duchu písané noviny. Takéto noviny sú «Krešťan». «Krešťan» už cez XX. devätnásť rokov bráni našu cirkev, zastáva našu svätú vieru a zmužile bojuje za všetky oprávnené záujmy Slovákov. Presvedčeny krešťan číta a predpláca len «Krešťana».

To i to o alkohole.

Napísal: Dr. Jozef Tiszo.

VI.

Nech si nikto nemyslí, že snád prehánam bo však nepodvratné úsudky vedy lekárskej nám dokazujú, že «korhelstvo vlečie za sebou veľký rad chorôb, ako vodnatielku, suchú chorobu, stučnenie srdca a iných vnútorných ústrojov. Zapríčiňuje červenosť očí, tváre, zoslabuje zrak, telo okráda o teplotu. Zoslabuje rozum, ba odberá ho celkom. V poslednom stupni opilstva urobí útok na rozum a pozbaví ho činnosti. Človek dostane pijácku triašku (delirium tremens), v ktorej vidí diabla, hadov, rúti sa do priepasti, páli ho oheň, chce ho pošliapať kôň... oslabuje nervy; človek trasie hlavou, trasú sa mu ruky, nohy a celé telo...

Kolká nemúdrost teda javí sa v skutkoch našich, že za svoje krvopotne zarobené haliere dychtivo kupujeme pálenku, s ktorou ale jako prídavok vždy dostaneme aj kus choroby a zkazonosnej nemoce. Prebuď sa teda ľudu slovenský z ukrutného omylu! Nekupuj, neužívaj viac tejto otravy! Nech sa splnia slova Augusta H. Škultétyho:

Nechže teda bude čertom tá besnica!
Pre teba je voda a dobrá zinčica;
Tej sa hodne napí a narež do chuti,
Tá ti tvoju hlavu nikdy nepomúti.
Keď si zajieš mäsa a dobrej potraviny,
Ver mi to: budeš chlap! chlap ako buk zdravý!
Ale ak vonkoncom nechceš radu prijať,
A budeš aj ďalej tú otravu píjať —
Potom keď ňa počne v pravom boku pichať,
Na prsia ti ľahne a nedá ti dýchať;
Keď ňa ako bubon vodnačka naduje
Alebo suchá nemoc vonkoncom zmorduje;
Keď sa ti žalúdok ako húžva skrčí,
Alebo ústami hnusná krv pohrčí;
Keď pre tú besnicu padneš do nemoci
— Potom budeš stenať, jaskať vo dne v noci.
Ale vtedy pozde bude ju preklínať
A pozde aj dobrú výstrahu spomínať!...
A preto, kým je čas, dáva sa ti rada:
Varuj sa pálenky, varuj! — ako hada!
Pálenka choroby v ľudskom tele ľahne
A tak do hrobu pred časom tiahne!...

Zničené duševné vlahy, skrpatená vôľa, náchylnosť k rozličným chorobám, chudoba a bieda, rozčulenosť a nepokoj značia cestu opil-

stva: tieto nedostatky sa vlečú za touto špatnou náruživosťou, kdekolvek pustí svoje korene. Ovšem sú to dary vážne a hodné, ktorých ztratu na prvý pohľad primerane ani oceniť si nevieme, ale opilstvo nebolo by tým, čím si ho vôbec predstavujeme, nebolo by «diablom», ako ho P. Jamarik znázorňuje, keď by neporušený nechalo náš najdrahocenejší a najvzácnejší poklad: *náš náboženský cit*. Keď zničí dušu a spustoší telo, keď na vnivoč privede gazdovstvo a hospodárstvo, keď zbúra svätinu stavu manželského a s plnou rukou kliatby a pligy siaha aj na potomkov našich, vtedy zrúcia len to, čo si ľudská usilovnosť a ostrovtipnosť postavila, ale keď zkazonosnú sekeru svoju položí na korene náboženstva a brozí sa mu s úplnou zkazou, vtedy svätokrádežnú ruku pozdvihne i proti samému Pánu Bohu a Jeho najsvätejšiemu úmyslu, s ktorým on pokolenie ľudské skrze náboženstvo z neba na zem zoslané, priviesť chce k stupňu tej dokonalosti, ktorú Kristus Pán s týmito slovami označil: *Buďte dokonalí, jako aj Otec váš dokonalý je!*

Opilstvo *zoslabuje náboženstvo*, túto našu jedinú pevninu, ktorá jestli sa nám vyšmekne z pod nôh našich, stratíme sa medzi ostatnými národami, jako sa stratí kvapka vody v neprehľadnom mori. Opilec nenachádza radosti v náboženstve, nemá trpezlivosti k očúvaniu náboženského poučovania alebo k čítaniu dušu zosťachfujúcich spisov; není vstave síly svoje stále v jednom smere napnuté držať, t. j. není vstave ani len tie najvšednejšie čnosti sebe zadovážiť.

A tomu nie ani div! však vieme, že opilec priam ten od Boha k náboženskému životu ustátený deň, totižto nedelnajší a sviatočný deň použije k vyplneniu svojej oplzlej náruživosti. Tento najsvätejší deň, keď sa iní ľudia húfom súčasťujú na službách božích, opilec poškvŕňuje a zneuctuje pitím, hrešením, preklínaním a inými hriechami. Deň k odpočinku určený, ktorý by mal každý človek k zasväteniu ukonaného tela svojho využiť, stane sa dňom zoslabovania tela skrze vyesedávanie v miestnosťach krčmy smradom a dymom naplnených, tam si neodpočine, ba telo svoje ešte viac unaví ako v sobotu, kdežto vtedy celý týždeň v práci strávený stojí mu za chrbtom. Robotný človek cez týždeň nemá kedy dôkladnej sa zaoberať

so svojimi duševnými potrebami, v robotný deň nedostane sa mu alebo pre ukonanie nechce sa mu čítať — na Boha a na náboženské svoje povinnosti tiež len v krátkosti patrí a keď príde nedeľa, vysedávanie pri veselej, lež k vznešenejšiemu smýšľaniu ani umu nemajúcej spoločnosti, dušu jeho ešte hlbšej ponorí do nevedomosti a bezcitlivosti, pomaly vyvinie sa v ňom škrupina, ktorá k jeho svedomiu nedopustí žiadneho vplyvu náboženského. Opilec z nedele na nedeľu v krčme vysedávajúci upadne do smýšľania obyčajného, úplne protivného. Bárš aj zanedbáva základné povinnosti nábožného človeka, predsa neodvrhne sa celkom od náboženstva: prítulnosť svoju k náboženstvu na javo dáva, že kedy vtedy súčasní sa aj na obradoch cirkevných, ďalej ale nepopustí. A to je priam ten znak jeho zvláštneho smýšľania: náboženstvo on považuje za svet úplne oddelený od svojho života, tak že sa domnieva: ja som nábožný človek, ja som dobrý kresťan katolik aj vtedy, keď sa opijem! Nebadá ale, že *náboženstvo je sám život* dľa pravidiel učenia kresťanskokatolíckeho spravovaný! Zapomne na to, že náboženstvo len vtedy je tou všetko hýbajúcou silou a že človek len vtedy je opravdive nábožný, keď učenia a predpisy náboženstva siabnu do jednotlivých skutkov života nášeho, keď duch náboženstva spravuje naše chovanie sa proti domácim, susedom a bližným, keď pozorujeme na predpisy náboženstva vo všetkom čo myslíme, žiadame, hovoríme alebo činíme.

Opilstvo teda márne a nič opravný cit náboženský! Kde sa opilstvo upevní, tam je už koniec opravdivému náboženskému životu! A keď nielo základu, čo môžeme potom ešte očakávať? Keď stromu vyhynú korene, či môže mať ešte zdravé konáre, či môže mať utešené kvety a či môže donášať chutné ovocie? Pravda nie! Podobne aj kde sa ztratí náboženský cit, tam nemôže byť ani mravnosti, bo však mravnosť je kvetom a ovocím náboženstva!

Gróf Ján Zichy.

Medzi mungovcami predca sa našiel jeden počestný a citlivý politik: gróf Ján Zichy, bývalý minister osvety. Jeho svedomie nestrpelo tie obžaloby, ktoré proti Lukácsovej vláde zdvi-

hol nielen Zoltán Désy, lež celé Uhorsko. On nechcel sa utopiť v tom bahne, v ňomž topí sa celá perepuť mungovská, počnúc od ministrov až do posledného ablegatika. Zichy nechcel sa dožiť tej haňby, aby svet prstom ukazoval naň, rieknuť: «Aj ty si obdržal mandát za ukradnuté peniaze» — preto vzdal sa ministerstva.

Mungovia zastavili sa nad touto citlivosťou a galantériou a zle-nedobre vykrikovali na Zichyho. Aj to povedali, že keď sa zriekol ministerstva, aby opustil aj mungovskú stranu, bo vraj to nenie pre strachopudov.

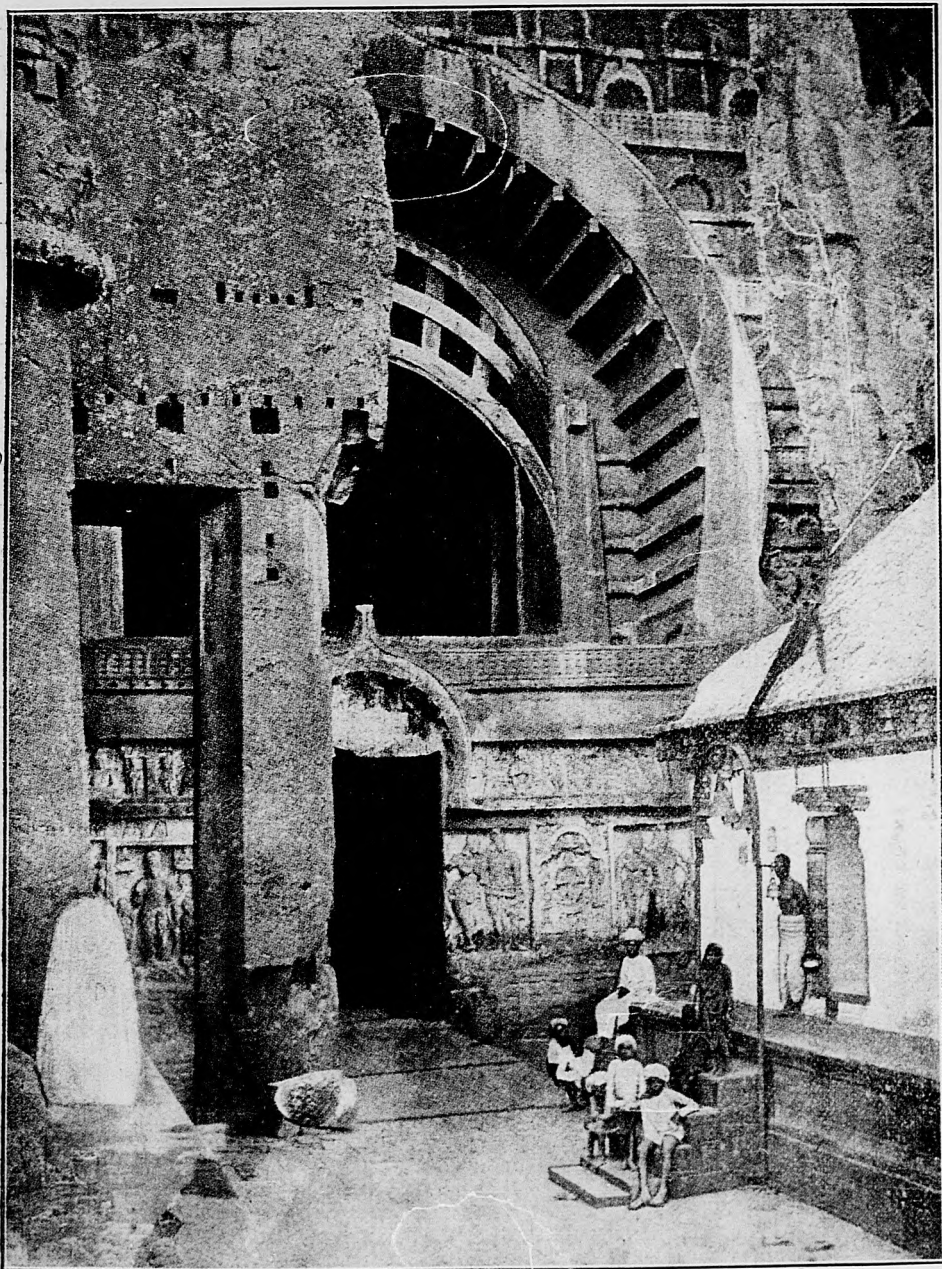
Je to aj podivné, keď jedon mungovský minister zaťakuje sa kráľovi za jeho úrad. Taký mungo málokedy sa noradi. Veď medzi mungovcami aj to sa zriedka stáva, že by jedon alebo druhý zo strany vystúpil. Sú to všetko výberaní chlapi bez citu a svedomia. S tým každý mungo je na čistom, že nie z dôvery voličov obdržal svoj mandát. Aj to vie každý mungovský poslanec, že načo sa on zaprisahal prv než by bol volebné trovy od Alexandra Jenesskyho obdržal. A práve preto, žiadon mungovský poslanec nerozochveje sa nad tým, keď Tisza zákony vynáša pomocou policajtov a vojakov. Ani v jednom mungovi neozve sa svedomie, keď mu pred celým svetom vykričia, že ho vyvolili za ukradnuté peniaze. Ani jedon mungo neopustí stranu Lukácsovu, čo by ministerpredsedu akokoľvek napádali, hanili a tupili, bo ako je Lukács bez citu a bez haňby, taký je každý mungovský poslanec. Pasujú jedon k druhému, ani zbojníci ku svojmu vodcovi. Preto je nám nápadné, že gróf Zichy vzdal sa ministerstva. Ale keď sa už k tomu odhodlal, mohol mať tolko smelosti a odvahy opustiť peleš mungovskú. Zbadať mohol Zichy, že ho mungovia nenávidia a že naň hľadia podozrivým okom, práve preto aj tu mal byť takým citlivým gavalierom, ako keď zmyl zo seba tú špinu, v nejž sa Lukács hrdo vypína. Ba čo, Zichy nemal ani vstúpiť medzi mungov. On mal vydržať pri ľudovej strane, ktorá zaň tolko obetovala. Mungovia takmer Zichymu mohli ďakovať, že pri voľbách takú väčšinu obdržali. Zichy s jeho renegátsvom mnoho škodil katolíctvu, strane ľudovej a sám sebe. Katolíkov s jeho zradou pomýlil a priviedol do pokušenia.

Granátami Bulharov rozstriedaná ulica v Drinápoli.

Campanilla (zvonica) na priestore sv. Marka v Benách, ktorú navštvia pútnici do Ríma.

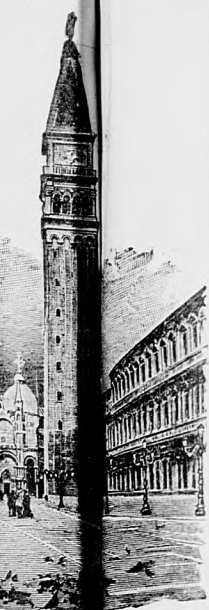
Z Indie: Vchod do starobylej modlitebne pohanskej.

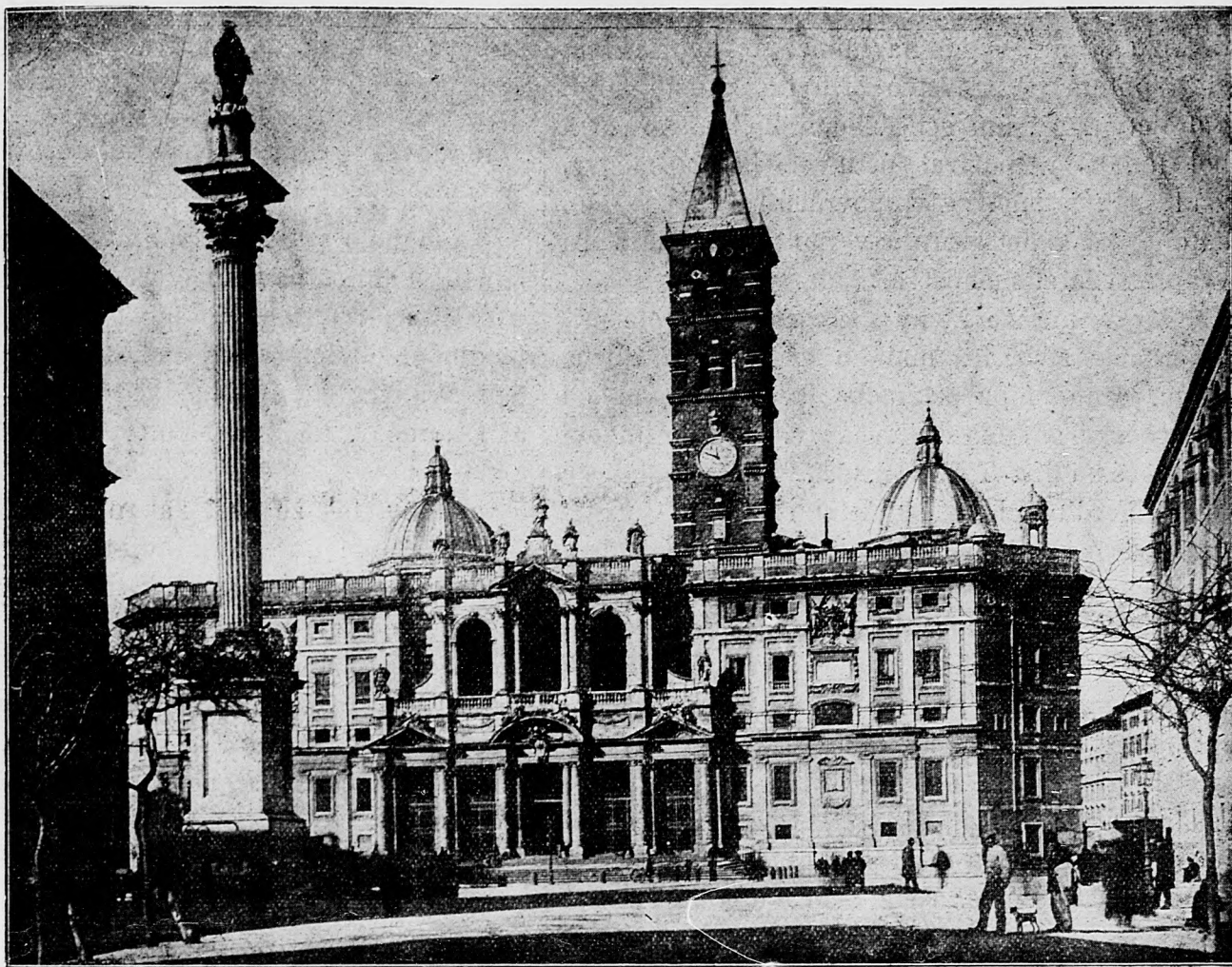
Dcéra nemeckého cisára s jej zasnúbencom

Srbské ženy učia sa strieľať.

Marka v Betach, ktorú
Rima.

Chrám Sňaznej Panny Marie v Ríme.

Z balkánskeho bojišťa : Mrtvi ležia na bojišti. Ranených odvážajú.

Ruské roľnícke dievčence v národnom kroji.

zasnúbencom

trielaf.

Ludovú stranu vydal na milosť jej nepriateľom ktorí potom mungovstvo Zichyho využili proti katolicizmu. Aj sám sebe škodil Zichy, bo kým bol ľudákom, požíval úctu celého katolicizmu, včul však mungovia s opovržením hľadia naň, katolíci však nedôvernú v ňom. Hľa, takto sa vypomstvila ctibažnosť a zrada.

My vieme, že Zichy nie zo svojej vôle prijal ministerstvo, lež mal ho k tomu nástupca trónu. Tento totiž zázračné veci očakával od mungovskej vlády, včul však vidí, že mungovská väčšina iba Tiszovi slúži. Áno, arciknieža Franc Ferdinand — budúci náš kráľ — uznať musí, že sa zklamal vo svojom predpokladaní bo Tiszové násilie nepotúži trón Habsburgov, lež oproti, očividome ho zoslabuje. Toho dôkazom je, že po celej krajine utvárajú stránku republikánsku a v jednom budapešianskom okrese minule zo stránky republikánskej kandidovali Juraja Nagya a obdržal 124 hlasov. Je to malichernosť, lež predsa veľavýznamná, keď pomyslíme, že u nás pred dvoma rokmi ani reči nebolo o republike. Také ovocie donáša Tiszové násilie a korrupcia Lukácsa. Najsmutnejšie je to, že kráľ zastáva a schvaluje prečiny Lukácsa, nie že by ho bol prepustil, ako to so Zichym urobil.

Panovníci rodu Habsburgského mali jeden utešený princíp asíce; «Spravedlivosť je základom kráľovstvá.»

... Nevieme si predstaviť aká je to spravdливость, vydať Uhorsko šialencovi Tiszovi a na vláde držať Lukácsa, o ktorom celý svet hovorí, že zo štátnych peňazí polpiata milliona obrátil na mungovské voľby.

Fatranský.

Z výkonného výboru spojených stránok opozície.

Výkonný výbor spojených stránok opozície v pondelok 10. marca o 11. hodine predpoludním v miestnosťach klubu kresťanskej ľudovej strany vydržoval zasadnutie, v ktorom súčasťnili sa: gróf Aladár Zichy, pápežský praelát Ján Molnár, Georg Szmrecsányi, Mikuláš Zboray, gróf Albert Apponyi, Franc Kossuth, Julius Justh, Arpád Szentiványi, Štefan Zlinszky, Béla Mezőssy, Ján Tóth, Martin Lovászy. V tomto za-

sadnutí jednohlasne ustálené bolo ďalšie pokračovanie proti mungom.

Mungovci prijali Tisza-Lukácsov volebný zákon.

Ako bolo predvídať, mungovskí vyslanci neľámali si dlho hlavy nad zákonnou predlohou o volebnej reforme. Ku ich poradám do parlamentu prišlo ich každý deň len asi 120. Bolo teda pri týchto poradách vždy viacej policajtov ako mungov. Na znak, ktorý dal Tisza, za ukradené peniaze kúpení mungovci hlasovali ako gramofony, tak že celá zákonná predloha s nesčíselnými jej paragrafmi v sobotu 8. marca bez zmeny prijatá bola už aj v trefom čítaní. Tento zákon ale v prvom rade *doprostá obrátený je proti katolíckemu obyvateľstvu, v druhom rade o volebné právo ozbija malých hospodárov a robotníctvo a jestli ho do života uvedú, zpomedzi Slovákov v krátkom čase nebude ani jedného voliča!*

Tiszové domové pravidlá snemovne.

Mungovskí poslanci v ich porade pod strážou policajtov 13. marca začali pojednávať Tiszové domové pravidlá snemovne. Dľa týchto pravidiel slobodne rečníť a návrhy predostierať smie len predseda, rozumie sa Tisza. Vyslanci musia mlčať a hlasovať. Pokarhaní, vytvorení, zasadenia nenavšťivujúci vyslanci trestaní majú byť veľkými peňažnými pokutami.

Z mungovskej snemovne.

Mungovskí vyslanci cez dva dni mali zas vakácie. Po tomto oddychnutí 13. marca začali pojednávať Tiszové domové pravidlá. Za tým má vraj nasledovať predloha o sošťátnení notárov a potom mungovci dajú si vraj hneď aj letné vakácie.

Krajinská snemovňa veľmožov vo štvrtok 13. marca vydržovala zasadnutie, v ktorom veľmoži pojednávali o zákonoch mungovcami prijatých. Opozíční veľmoži ostro napadli Lukácsa z tej príčiny, že nevie podvráťiť obžaloby Désyho.

Kresťanský svetový názor je blahonosný bez výmienky pre každého.

K rozpoloženiu na Balkáne.

Europejské veľmoci v záležitosti uzavretia pokoja medzi balkánskymi spojencami a Tureckom podujali spoločnú akciu. Obával sa však možno, že balkánski spojenci toto sprostredkovanie veľmocí odmietnu. Na toto uzatváral možno z nasledujúcich chýrov:

Cierna Hora dotiaľ nechce uzavrieť pokoj, kým mesto a pevnina Skutari nachodí sa v tureckých rukách a kým ju ruská strana vojny posmeluje, aby zaujala Skutari, bo v tom páde Čiernej Hore ho nikto nevezme.

Srbsko udajne 40 tisíc srbských vojakov na pomoc poslalo Černohorem, aby dobyli pevninu Skutari.

Bulhari novými útokmi zo všetkých strán bombardujú Drinopol, posiaľ však bez prajného výsledku.

Gréci dobyli tureckú pevninu Janina, pri čom udajne 20 tisíc Turkov padlo do zajatia Grékov.

Na Balkáne teda ešte vždy niet výhľadov na pokoj.

B E S E D N I C A.

Ako trpí božský Spasiteľ za naše hriechy.

Teraz je sv. pôst, čas pokánia činiť za svoje hriechy, ktoré zapríčinili nášmu božskému Spasiteľovi mnoho bolesti a múk. Preto, moji milí priatelia, zanechajme so svojimi myšlienkami svet, ten márnny, bláznivý svet, v ktorom sme predsa len veľmi chatrní. Ale tým viac vstúpme do veľkej myrhovej zahrady, kde trpezlivý Baránok boží necháva sa zabiť, aby nás obmyl od špín, hriechov vo svojej predrahej krvi. O rozpomeňte sa na celkom nevinného Baránka, ako je uviazaný u stĺpa, vyzlečený, jak ukrutne bičovaný a rozdriapaný. Pozrite si ho a vzbudte polutovanie nad ním! Či nečujete zúrivé údery? Či nevidíte hrozné biče so železnými háčkami? Či nevidíte diabolských katov, jak ukrutne bijú nevinného Spasiteľa? Ti biedni kati ešte neprestávajú! Nie, neprestanú prvej, až ich pekelné ruky ustanú a najútlejšie telo Ježišovo prikryté bude ranami od hlavy do päty. Nikto, nikto, ach nikto nemá polutovania. Títo diabolští kati namiesto aby mali útrpnosť, ešte vymýšľajú nové muky! Počuli, že Ježiš bol povedal: «Ja som kráľ židovský». Preto sá mu smiali. Vidte len, čo im ten pekelný duch vnuknul. Zavesili nášmu milému Ježišovi na poranené ramená starý šarlátový plášť, dali mu do ruky trst sťa berlu kráľovskú a nemilosrdne vstisli mu trňovú ko-

runu na jeho útlú hlavu, tak že hlboko do nej vrazila a krvou zaliala jeho svätú tvár. To pozerajúc, ktoré srdce by sa neobmäkčilo! Človek by myslel, že každé srdce je preniknuté. A predsa, ak mnohí ostávajú pri tom celkom studení! Jáká bolesť je to pre božského Spasiteľa! Ba aj deti nemajú niekedy žiadneho polutovania nad ním, ba obrazujú ho novými hriechami!

Milé deti, dajteže pozor, aby ste nezachádzaly s Ježišom ako židia! Bo kedykoľvek z druhých ľudí sa posmievaťe, Ježiša potupujete, kedykoľvek zle a špatne kolená ohýbate pred oltárom, posmievaťe sa Ježišovi. Kedykoľvek pyšné myšlienky v hlave chováta, vlačujete božskému Spasiteľovi trňovú korunu na jeho sv. hlavu. Za všetky tie hriechy musel Ježiš trpeť. Utekajte pred tými osklivými hriechami! Radi sa modlievajte zvláštne bolestný ruženec a pri každej desiatke obnovte predsavzatie, že chcete sa chrániť zvláštne tých hriechov, ktoré sa pofahujú na tú desiatku, ktorú sa modlite.

Pokuta za hriech.

Muko Sájaš v jeden deň prišiel na to, že on vie napodobňovať hlas.

Keď vyšiel na ulicu, bláznivstvá nad bláznivstvá vystrájal. Sotva sa deň minul, aby dakoho nebol pohoršil. Raz vyšiel na námestie a kofy na smrť nastrašil; začal sa s nimi dohadovať, že ich ryby hovoria, sliepky spievajú píse, prasce sa smejú a mnoho týmto podobných kúskov vystrájal s jeho hlaso napodobňovaním. Najlepšie sa ale vyznal v brehaní psov a mravčaní mačiek. V tomto umení nemal páru. Každého vedel napodobniť, mravčanie žltého kocúra keď sa popálil, napodobnil, napodobnil žalostným hlasom, práve tak majstrovsky napodobnil mačku, ktorá v búrlivý večer zvykla žalostne pod oblokami mravčať, aby ju dnu pustili, alebo mladé máča, ktoré za matkou žialilo v tenkom sopránovom hlase, slovom v mačacom «bá-sniectve» vyznal sa znamenite.

V jeden večer keď lampu zadúchnul, aby si ľahnul spať, napadla ho jedna znamenitá myšlienka.

Pri ňom v susedstve býval jeden starý mládenec, netrpezlivej náture, menom Tobiáš, ktorý sa väčšmi horšil nad mačkiným mravčaním alebo defacím plačom, jako nad chudáčikom exekútorom. Tohoto Tobiáša vyvolil si Muko za obeť.

Tento Muka, čertovský to bruchomluvec, svliekol sa potichu dolu schodami — bo obidvaja bývali na posechodí — otvoril bránu a z vonku ju zamkol, aby Tobiáš nemohol von vyjsť. Potom zameril pod oblok nábožného starého mládence a na ulici medzi nako-

penými skalami a tehlami sa ukryl. Plán si chytrou tvoril. Vybrúsil si hrdlo a napodobnil hlas žalostiacoho kocúra.

Okolo Muko panovalo hlboké ticho a jeho mravčenie sa ďaleko ohlasovalo. Muko mravčel ustavične ďalej.

Na toto Tobiáš skočil v zlosti k obloku, otvoril ho a vystrčil hlavu.

— Prekliata mačka! — kričal zlostne. — Človek nemôže ani oka pre ňu zažmuríť. Kššš! Kšššte!

Muko sa uhnul medzi tehlami ako dáky zajac a sotva sa vedel smiechu zdržať. Potom ešte niekoľko žalostných hlasov bolo čuť a nato zatíchol akoby kocúr sklamaný v nádeji sa utiahol bol na zad. Tobiáš zatvoril oblok a lahol si zase na posteľ. Sotva zavrel oči, keď dolu znova začal Muko svoju mačiu pieseň — ale už v sopránovom hlase mladej mačky. To bolo opravdu volačo smiešneho. Oblok sa zas otvoril a Tobiáš znova vystrčil hlavu.

Keby som len vedel že kde si! — zvolal zúfane starý mládenec. — Tu máš, to bude tvoje!

S týmito slovami vyhodil starú sáru za domnelou mačkou. Muko žalostne mravčel ďalej.

— Tak opravdive ako žijem, zajtra ňa otrávim — vykrikne starý mládenec, na tmavú ulicu sa divajúc, že zkaďe sa steperí tá prekliata mačka.

Znova žalostné mravčenie bolo počuť jako odpoveď.

— Čože? Ešte si tu? — pajedil sa Tobiáš — a kefa letela za domnelou mačkou.

Muko s takým revaním odpovedal, jako by ho tá kefa bola trafila, potom majstrovsky napodobňoval šrapotanie, jako by sa mačka na skaly vyškríabala chcela.

Teraz sa ešte oslobodila, myslel si Tobiáš. Aspoň na dnes mám už pokoj od nej. S týmito znova zatvoril oblok.

Po uplynutí dvoch-troch minút Muko v hlase starého kocúra začal mravčať ďalej. Mačka ale v sopránovom hlase dala odpoveď a potom obidvaja začali duetovať. Toto taká strašná muzika bola, že počúvateľovi neomylnne vlasy musely nahor vstávať.

Oblok sa tretí raz otvoril a tretí raz vystrčil hlavu nešťastný mládenec.

— Toto je predsa hrúza! To nestrpím. Nočný odpočinok mi je tam! Prekliata mačka!

Muko mravčel a vzdialená mačka tiež a tak mravčeli dvaja.

— Ach to je hrozné! Teraz sú už dve! — vykrikne hnevivo Tobiáš. — Tak sa zdá, že sa idú biť. To bude pekná zábava! Nie, to nenechám tak, už som ztratil všetku vôľu!

S týmito slovami hodil krčah naplnený vodou v tú stranu, z korej sa ozýval koncert mačací, sotva ale sa roztrepala pre lepší osud zaslúžená nádoba, tu Muko začal dlho a boľavne stonať.

— A veru som ho dobre trafil! Keby som mal

aspoň revolver, viem iste, že by ste nešli viac ani jedna domov!

Muko sa však pustil do živého mravčenia. Dve mačky mravčely, jajkaly, prskaly a spevokol mačací rozliehal sa tmavou nocou.

— To vždy cifrovanejšie bude, jakoby na truc! — preklínal Tobiáš. — Nepozostáva mi nič iného jako dolu ísť a dobrým kolom alebo remeňom namastíť tie sprepadené zvieratá!

Tobiáš zapálil sviečku a Muko vtedy nahliadol, že bude dobre už ísť domov. Potom z obloka striehol, jako Tobiáš chudák v tenkom nočnom kabáte, s horiacou sviečkou v ruke domnelé mačky hľadá, počul jako zlorečil Tobiáš keď nič nenašiel.

To bol počiatok.

Od toho času Muko každý večer o 11. hodine pod oblok Tobiášov sa skryl a mačacím duetom sa mu vďačil, bo teraz už mravčel vo dvoje a čo raz to krajšie.

Tobiáš sa zlostil a preklínal. Kefy, staré topánky, prázdne pivové poháre, kalamáre len tak lietali vo tme. Konečne v jeden deň jeho izba už bola celkom prázdna a už nemal čo vyhadzovať za mačkami.

Muko videl, že je už dosť tej hračky, zanechal ju a k tomu sa obával, že z Tobiášových majetností ho môže daktorá trafiť.

V jeden večer viac priateľov povolal k sebe na večeru, aj na malú «zábavu».

O desiatej hodine skončili vereču, vtedy vstal od stola a ponevác aj ostatní v «znamenitej» a «rozgúranej» vóli boli, čudujúc sa, počúvali jeho plány. On najsamprv nepovedal iné len toto:

— Chlapci, chcete sa dobre zasmiať?

A oni s radosťou prijali ten návrh a sotva sa vedeli dočkať tej zábavy.

Muko zo samej prozreteľnosti si vyzul topánky a potichu sišiel dolu schodami. Jeho priatelia ho nasledovali, ako by aj nie, veď sa mali nasmiať do chuti. Ale ani Tobiáš nezostal naraz ztrateným a zaopatril si potajomne jedného veľkého kopova, ktorý na prvé «uccu» slovo nemilosrdne napadol každú živú bytnosť, ktorá mu len v ceste stála. S týmito driečnym zvieratom chcel poriadne uctiť koncertujúce mačky.

Muko po zatvorení brány zapratol Tobiášové dvere všeliakými haraburdami, aby nemohol vyjsť von a potom išiel pod oblok starého mládence na staré svoje miesto a jeho priateľov postavil asi na dvadsať krokov vzdialenosti od seba a prikázal im, aby sa nepohli z miesta, trebárs sa bude čokoľvek robiť. Onedlho hlasný a na srdce dorážajúci hlas vydal zo seba, za tým na jedno okamženie zamlkol. Po prvom nasledoval druhý, tretí a konečne s ohromným tercom sa spojilo kocúrovo a mačkino žalostné mravčenie. Toto bol taký pekeľný spevokol, že jakživ takého ešte nepočul celý chotár. Oblok sa otvoril a starý mládenec zvolal:

— Chyť ho, Hektor! Chyť ho! Uccuccu!

V tomto okamihu opravde volačo chytil Hektor a

to bolo Mukovo stehno. Mukovi to takú boľasť spôsobilo jako by ho na škripec ťahali. Hlasné na pomoc volanie bolo počuť, ale už teraz ľudským hlasom. Tento hrozný psisko sa ešte väčšmi hnal na Muka a ostrými zubami hrýzol ho tak, že mu už bolo do plaču. Potom meno Tobiášovo vyvolával, ktorý len teraz zvedel, jaká je to mačka, v náhlosti chcel sísť dolu, ale dvere nemohol otvoriť.

— Pomoc! Pomoc, pán Tobiáš! — vyvolával zúfane Muko.

— Odpracte mi tie haraburdy zpreda dverí, potom vám môžem pomôcť! — odpovedal Tobiáš.

Muko ako najrýchlejšie mohol poodhadzoval tie haraburdy, ale pes mu bol vždy do stehna zahryznutý. Tobiáš s veľkou hrubou palicou v ruke privítal napodobniteľa mačieho hlasu. Psa odohnal, ale tým lepšie vyfarbil Muka a to do tých čias, pokým mu telo od hlavy do päty nezčernelo.

Mukovi priatelia mysleli, že aj tento žart patrí k zábave a z chuti sa smiali. Vyslovili sa pred ním, že toto bola najkrajšia zábava, ktorú v tomto živote videli...

Kolko ráz sa s ním stretli, tolko ráz mu zaďakovali za tú zábavu, ktorú im on bol vtedy spôsobil a prosili ho, aby aj druhýraz ešte opätôval túto páru nemajúcu zábavu, ale on sa od toho času zapovedal, že sa viacej zapodievať nebude napodobňovaním hlasu a podobné kúsky že vystrájať nebude.

CHYRNÍK.

Hrob sv. otca pápeža. Prastarou obyčajou je, že si pápeži ešte za svojho života dajú shotoviť svoj hrob. Z Ríma oznamujú, že Pápež Pius X. tieto dni porobil poriadky ohľadom miesta svojho večného odpočinku. Sv. otec bude spočívať v krypte veľchrámu sv. Petra, v tajuplnom tichu ktorej už veľmi mnohí pápeži odpočívajú. Hrob terajšieho pápeža bude jednoduchý. V stene kripty už teraz vytnú tolko prázdneho priestoru, do ktorého sa rakev práve smestí a tento priestor do pápežovej smrti zamurujú tehľami. Po pápežovej smrti hrob založia jednoduchou mramorovou tabulou, na ktorej bude nápis, že tam spočíva pápež Pius X.

Chýry z biskupstva košického. Osvietený pán biskup dr. August Fischer-Colbrie v I. tohoročnom obežníku svojom cirkevnom, z príležitosti nového roku pozdravuje duchovenstvo svojho biskupstva a napomína ho na prevádzanie trojnásobnej práce vznešeného stavu kňazského, vyučovania totiž, vysluhovania sv. sviatostí a vedenia ľudu nielen v duševných, lež aj telesných záležitostiach. Na stanicu duchovného v košickom napravujúcom ústave osvietení pán biskup vypísal súbeh. Obrovská organizácia Katolíckej Ľudovej Jednoty, ktorá tu má 2000 členov, ako sme minule spomenuli 2. marca vydržovala riadne ročné shromaždenie, ktoré veľavážnou rečou zahájil osvietení pán biskup. V predošlom čísle

spomenuté sv. missie v Košiciach od 6. marca vydržávajú nasledovní velební otcovia jezuiti Ladislav Jámbor, Ludvik Müller, Ondrej Csambál a Vavrínek Gramantik. Arnold Hoffmann profesor Bohoslovía 5. marca v katolíckom autonómnom kruhu držal prednášku o živote cisára Napoleona I. Kresťansko sociálny spolok riadne ročné shromaždenie za prítomnosti 700 členov vydržieval 16. februára. Ján Kaprinay radca sv. stolice biskupskej a farár obce Pólyi, z príležitosti Jubileuma svojho 40 ročného blahonosného účinkovania, na internát dievčenskej praeparandie složil fundáciu 1000 kor. Na tenže cieľ dal Peter Hartsár praepošt-farár z Kiszeben 100 korún. Na vranovský dom Piusa chorých a zostaralých kňazov obetoval Jozef Danits farár obce Pány 40 kor. Na školský internát dali: dr. Eugen Balogh minister pravosudia 300 kor. Na domoveň sv. Jozefa opustených dietok dali: barónka Rudolfa Fiedler 4 kor., bezmenný 16, a Marcell Gallé farár z Jernye 5 kor. Štefan Lesskó praelát-kanonik 96 ročnému honvédovi Buchhalterovi poslal 2 kor. Peter Degró nekďajší farár obce Csécs v 78 roku života a v 55. blahonosného účinkovania kňezského minule zomrel v Diósgyőre.

Chýry zo Šáriša. Prešov: Katolícky kruh Rákócziho 23. februára a 2. marca zariadil poučné večierky. V prvom držal prednášku dr. Jozef Janicsek a v druhom Franc Pethe, professori tunajšieho kráľovského gymnázia katolíckeho. Kruh Széchenyiho zas 9. marca vydržieval ročné shromaždenie, v ktorom znovu vyvolili predošlé úradníctvo kruhu. Na domoveň slepých darovali: barón Imrich Ghillányi 31 kor. 90 hal. a kupiec Mórić Lefkovics obrus v cene 25 kor. — Ludvik Glück tunajší zlatník svoj obchod poistil dal na 40 tisíc korún a o 5 týždňov na policajnom úrade oznámil že vlamači ozbijali jeho obchod. Pri vyšetrovaní ale nielen to vysvitlo, že udanie židáka je celkom falošné, lež našli v jeho obchode aj veľký šachterský nôž, pre ktorý prišiel do podozrenia, že pred dvoma rokmi zavraždil i svoju matku, ktorú vtedy našli s prerezaným krkom a z ktorej príležitosti z obchodu zmizlo mnoho zlatnickeho tovaru. Glücka hodili do áreštu. Druhý židovský švindler menom Henrik Goldvender zas o 30 tisíc korún oklamal sprostý národ. Tohoto švindlera šupom poslali do Galície. Pre čo medzi židmi povstalo veľké áj-váj! — *Bardijov:* Pre veľkú biedu z celého okolia mnohí najnovšie vysťahovali sa do Ameriky. — *Lapispatak:* Na tunajšiu rímsko-katolícku školu, košická sporiteľňa darovala 30 korún. — *Galbató a Kurima:* V oboch týchto obciach ročné jarmoky vydržíavané boli 11. marca.

Chýry zo Spiša. V Levoči 2. marca otvorili opatrujúci ústav pre chorých na plúca. Podobný ústav utvoril majú aj v Kézmarku, minister vnútra na ten cieľ slúbil štátnej podpory ročite 4000 korún a na zariadenie 2000 korún. — V podhradskom katolíckom kruhu 2. marca bol tretí poučný večierok. Professor bohoslovía dr. Alexander Horváth držal prednášku o

inkvizíciách stredoveku. Jánová Plačintar a Janka Machalický štvorročne hraly na klavíre. Anna Kisel a Ella Kolčák spievaly, na klavíre sprevádzala ich Gizella Szilvássy. Margita Karpáthy a Paula Formender prednášaly dialog. Julius Laska podivné významnosti Severnej Ameriky predstavil názornými obrazmi, ktoré vysvetľoval profesor učiteľskej pripravovne dr. Ján Rusiňák. V Krompachoch vypukly čierne osýpky; do minulého týždňa bolo päť chorých a jeden zomretý. Zastepili všetkých obyvateľov; v obci panuje veľký strach. — Štefan Kuzmjak rodák zo Sulina pracoval v kamenolome pri cementovej továrni v Riverside v Amerike. Keď nabíjal dynamitom diery 145 stop hlboké, dynamit z dosiaľ neznámej príčiny vybuchol a Kuzmjaka vyhodil do výšky asi 25 stop. Kuzmjaka dolámaného odviezli do nemocnice a tam 20. januára zomrel. Mimo neho pokaličení boli ešte dvaja iní robotníci. Kuzmjak mal 28. rokov. Ostala po ňom manželka a jedno dieťa. V Shamokin Pa pri práci skala padla na nášho spišského rodáka Juraja Felku. Odviezli ho do nemocnice, kde mu museli odpiliť nohu. — V Magure v noci z 28. februára na 1. marca padlo 15 centimetrov snehu. 3. marca ráno ukazoval teplomer 25 stupňov zimy dľa Celsiusa, 5. marca ale nastal veľký odmák a 6. marca bolo zase po sanici.

Pozor na dietky. V obci Breza (st. oravská) 13 mesáčny synček Karola Matovčika spadol do dieže vriaceho ľúhu a na utrpené veľké popáleniny onedlho zomrel.

Dynamit na koľajniciach. Na hlavnej čiare kosičko oderbergskej železnice pri Kráľovanech pod rušnom jedného osobného vlaku vybuchol dynamitový patrón, ktorý však nenarobil žiadnej škody. Zavedené je prísne vyšetrovanie.

Pätnásťročný žalár. Z Mískovca oznamujú: Porotný súd kišdórskeho 65 ročného gazdu Jozefa Kovácsa st., ktorý v lani svoju švagrinu Ludvíkovú Nagy zabil so sekerou. odsúdil na 15 rokov do žalára. Kovács pre vraždy už 25 rokov strávil v illavskej kárnici, kde svojmu svedníkovi vyklal oči.

Najstarší Svajciar je Giacomo Maseorini z Cugnasea, lebo slávil po tieto dni 106. narodeniny. Celý život rukami si zarábala chlieb ako robotník pri hradskej ceste. Oženil sa roku 1830. Najstarší jeho syn má 82 rokov.

Statoční Oravci. Žilinský veľkoobchodník s vínom Langfelder tieto dni na koči sa vydal z Dlhej (st. oravská) na dlhšiu obchodnú okružnú cestu. Na ceste bez toho, aby bol zbadaný, vypadla mu z voza príručná taška, v ktorej mal väčší obnos peňazí. Tašku našli dvaja oravskí gazdovia a odovzdali ju rychtárovi v Nižnej, ktorý ju odovzdali Langfelderovi, keď sa vrátil z obchodnej cesty. Statoční Oravci sa teda nepridržiavali toho, že «kto si ztratil nech si hľadá, kto si našiel nech si nedá».

Zadovažujte predplatiteľov pre «Kresťana!»

Trnava.

Pochválen Pán Ježiš Kristus. Velactený pán redaktor! O našom meste zriedka čuť dačo vo svete, preto som sa chytil pera, aby som ja niekoľko riadkov napísal do nášeho Kresťana.

Rozechveje sa moje srdce a naplní sa žiariom, keď sa dozviem, že bezbožní neverci. akí sú i trnavskí, socialdemokrati napádajú naše katolícke náboženstvo a našich kňazov. Častokrát sa stáva, že z našich bezbožných červenákov lapia sa pera a brýzgajú s ním v ich novinách na trnavských katolíkov, najmä ale na našich pátrov jezuitov. Bohu sa rúhajú tie hovädá bohaprázdne, v posmech obracajú nábožnosť trnavských katolíkov a blato hádžu na našich milých jezuitov, ktorých my tak radi máme, a ctíme pre ich veľké zásluhy. Aj nedavno akýsi socialdemokratický oplani napadol pátra Čambála v novinách, meno si však nepodpisal. To je veru nečestnosť. Napadnúť jedného vzorného kňaza, neunávného pracovníka, potešiteľa a lekára toľkých veriacich, ktorí pátra Čambála žehnajú, milujú a v srdci nosia. Čo sa zapierajú socialdemokrati do našich kňazov? Prečo ich nenávidia, urážajú, v posmech majú, ba aj ich životy ohrozujú? Veď aj pátrovi Csambálovi sa vyhrážali, že ho zabijú. Hľa, akí ľudia (skorej dravci) sú socialdemokrati. Terrorizujú ľud katolícky. To by chceli, aby aj trnavskí katolíci takí surovci boli, akí sú oni. V nás však žije pravá viera Ježiša Krista, Tú nevyrvú z našich útrobov oplani ztuhlého srdca. A ako milujeme Krista, tak podobne vineme sa i k našim pátrom jezuitom. Môžu červenáci brechať a štekaf, nás sa to nedotkne, bo veď z pustlého a mravne zkaženého srdca iné nevyviera ako zášť a pomsta. Našich pátrov Jezuitov my si obránime. Vieme že sa to nepáči našim červenákom, keď páter Čambál posudzuje a podvráca ich nauky a bludné učenie, lež neslobodno sa mu za to smrťou vyhrážaf. Keď bezbožní socialdemokrati našu cirkev a jej kňazov napádajú a ľud proti nim štvú, tak oni sami dávajú zbraň do rúk katolíkov, aby sa proti tej sberbe bránili. A páter Čambál výborne obracá tú zbraň.

Ešte jedno. Poneváž socialdemokrati v novinách a v spisoch hanobia a tupia vieru katolícku, nech ziadon katolíck nevezme do ruky noviny socialdemokratické, bo to je otrava. Proti tejto otrave treba bojovať. Tú otravu treba kynožif a pošliapať. To je povinnosťou každého kresťana. Druhou povinnosťou je predplatiť si nášho Kresťana a v ňom odhalovať zločiny socialdemokratov, aby sa ich ľud katolícky chránil ako morovej rany.

Trnavčan,

Z Liptova.

Pochválen Pán Ježiš Kristus! Ctený pán Redaktor! Prosím uctive o uverejnenie tohoto dopisu v našom «Kresťane».

Zima tuho a dlho drží. Dreva sa moc popáli. A ešte keby len bolo toho dreva. Ti čo ho majú hodne, hrdí sa naň. Nevedia, čo majú zaň pýtať. No ale je predsa

len lacnejšie ako tá smradlavica «pani kmotra pálenka». Táto hryzie a ožiera náš ľud. Od starších sa učia i tí malí. Haňba a potupa na vás, vy starí, že tak učíte už i tie malé deti k tomu pálenčisku. Jak veľkí korheli budú z tých malých, keď vyrastú! Ale je otázka, či budú mať za čo piť, keď im majetok starí prepijú? Áno, budú mať za čo. Lebo budú kradnúť, budú zlodejmi, za cudzé veci budú piť. A ten hriech padne na terajších starších. Liptáci! Bojte sa Boha a nepite už toľko. Dajte už pokoj tým skleničkám! Vy pltnici, vy eklári, vy murári, ste veľmi známi po krajine ako chýreční pijaci. Vy rúbači po tých slógoch, vy drevovivázači, vy koňskí kupeci známi ste ako veľkí korhelia. Bol som v Ostrihomskej. Pýtali sa mňa, že odkiaľ som? Poviem: «Z Liptova». — Ó tam sú veľkí pijaci! — znela odpoveď. Pre vás korheľov potom iba stotoční ľudia haňbu trpeť musia. No a treba to?

A preto volám k vám, pijaci: už bolo dosť! Áno, to je už i primoc od Vás.

Bože, zbav nás od zlého! *Jozef Láska.*

Hospodár len vtedy môže mať veľkú radosť, keď zožatú hojnú úrodu vylátif môže motorovou mlatiačkou, pochádzajúcou z motorovej dielne Ludvika Kállayho. Presná adresa: *Ludvika Kállayho* motorová dielňa, *Budapest, VI., Gyár-utca číslo 28.*

Rozmary a Žarty.

Pravý ľudomil.

Domový pán vo svojej účtovnej knihe prehŕňajúc:

— Pozri len! Dva roky som neštajgeroval nášho nájomníka v trefom poschodí!

Urazený.

— Ale Karolku, prečo si tak nemilosrdne ubil súsedovho Jožku?

— No viete, tetka, on mi povedal, že sa ja na vás ponášam!

Nebezpečná próba.

Správca žaláru ku mladému zlodejovi:

— No, Mikušiak a si sa už polepšil? Odučil si sa už krádeže?

Ja to ešte sám neviem, pán správca, nuž ale mohli by ste ma na próbu nechať jednu noc pri vašej kasse.

Odkazy redakcie.

N. V. J. Ďakujeme. Príde rad aj na Vaše veci. — J. O. Č. Liberálov a mungov poriadny ľudák neide oslavovať v dopisoch a článkoch. — S. B. A. Ov. Predplatné sme dostali. Čísla Vám posielajú. — K. V. O. Kto za lacné peniaze, pri pohodlnom cestovaní vidieť čech Rím a svätého otca pápeža, nech sa čoskoro prihlási ku púti, ktorú Katolícka ľudová Jednota 28. apríla vede do Ríma.

Obchodná týždenná zpráva.

V *Budapešti*, 11. marca

Úradne značené ceny za 100 kilogrammov.

Pšenica tiská, nová	kor.	23.10—23.75
» stolnobelohradská, nová	«	22.95—23.55
» peštianska, nová	«	23.00—23.65
» banátska, nová	«	23.45—24.25
Raž prvotriedna	«	19.25—19.45
» druhotriedna	«	19.05—19.25
Jačmeň nový, prvotriedny	«	18.40—19.00
Ovos prvotriedny	«	21.00—21.80
» druhotriedny	«	20.00—20.50
Datelinové sáme , červená datelina	«	200.00—210.00
» lucerna	«	110.00—136.00
Otruby drobné	«	12.00—12.26
» hrubé	«	12.00—12.20

Múka pšeničná:

č.	0	1	2	3	4	5	6
K.	17.60	17.30	17.00	16.70	16.20	15.80	15.20

č.	7	7½	8
K.	14.80	13.80	10.40

Za 50 kilogrammov i s vrecom.

Strova:

Šošovica čistá	kor.	36.00—56.00
Hrach lúpaný	«	30.00—32.00
Hrach nelúpaný, čistý	«	30.00—32.00
Rasca (kmin)	«	81.00—81.00
Mak	«	135.00—136.00
Kukurica	«	18.30—18.60
Konopné sáme	«	29.50—31.00
Proso	«	—
Fazula strakavá	«	25.00—26.00
Fazula veľká biela	«	22.00—23.00
Zemiaky (hornouhorské) biele	«	6.20—6.50
» ružové	«	8.40—9.00
» žlté	«	8.00—11.10

Za 100 kilogrammov.

Mäsité články:

Sviňská masť budapeštianska	kor.	159.00—160.00
Slanina mestská 4-kusová	«	128.00—129.00
» 3-kusová	«	139.00—140.00

Koloniálny tovar:

Petrolej fiumánsky, krištálový	kor.	45.00—46.00
» White-Star (***)	«	40.00—40.00
Cukor v klobúkoch	«	84.00—84.50
» kockový	«	88.50—89.00
Spiritus denaturalisovaný, ku priemyselným účelom jeden barill	«	64.50—65.00

Rušeň!

!! S 18 prvými vyznačeniami !!

Ludvik Kállai motor dielna

Budapest, VI. ker., Gyár-utca 28. szám.

Odporúča najvrelej Ludvika Kállai

elektrické benzinlokomobil stroje ku mlatbe

s dvojím vystrojením ku čisteniu.

Uplná záruka za výborné mlátenie.

!!! Jedina novota !!!

Najjednoduchší a najdokonalejší mlátený stroj prítomnosti

Bez strojnika ľahko k vedeniu bar ktorým gazdom aj medzi domami slamou krytými.

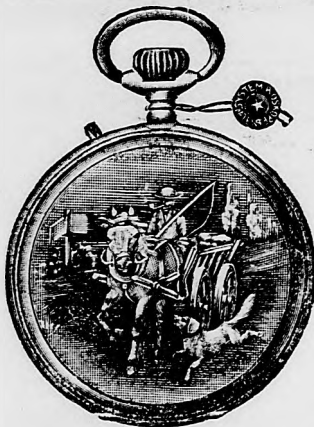
Osobitná trieda pre stroje poľného hospodárstva ako: parostroje, mlyny, rajtare, stroje k mláteniu a ku siatiu atd.

Ludvika Kállai, ktoré sa v našej vlasti najlepšie podarili.

Cenník s obrazmi na žiadosť zdarma a franko.

Rušeň!

Echt nikol anker remont. hodinky

systému Roskopf patent No. 1000 R. otvorené s pevnou niklovou závoron, s peknými plastickými figurami, ako biciklista, loe, železnica, roľník, jazdec, bannik, zahradník, s emailovaným číselníkom a s ručičkami sekúnd, presne regulované 5 korún 20 halierov.

Žiadne riziko!

Výmena povolená alebo návrat peňazi.

S poštovou dobierkou zasiela prvá svetoch. dielna hodin

Hanns Konrad,

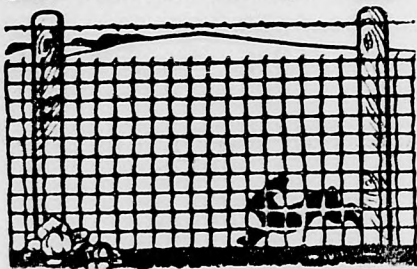
cis. a král. dvorný zásielca Brúx, číslo 3334. (Čechy).

Cenník so 4000 vyobrazeniami na žiadosť každému posi elasa zdarma a franko.

PODIVNE LACNÉ PLOTY

Domáce dôroby!

Zriedkavej jakosti.

Veľmi ľahko k upotrebeniu.

Nepočtené listy uznania dokazujú patentovaného

Hungária-pletiva z drótu

nedostupiteľnú zvláštnosť.

Dôrob z cinkovaného drótu. — Zabarovíť netreba. Cena štvorcovho metra od 32 hal. výšej.

K objednaníu u vylučného dorabatel'a:

Alexander Haidekker

Dielňa pletiva a plotov z drótu

Budapest, VIII., Űllői-ut 48/60. sz.

Výhodná, správna a rýchla výsluha. Obrázkový cenník franko zdarma.

Lacné české perie!

5 kilo nové tmavé driapané 9.60 K, lepšie 12 korún. Biele mäkké, jak páper 18 K, 24 K. Biele ako snah mäkké jak páper, driapané 30.

36, 42 K. — **Metové posteľe.** A červeného cinovatu 1 dobre naplnená perina, alebo 1 spodná perina 130 cm. dlhá, 116 cm. široká K 10. — 12. — 15. — 18. — 2 metre dlhá, 140 cm., široká K 13. — 15. — 18. — 21. — Poduška 80 cm. dlhá 58 cm. široká K 3. — 3.50, 4. — 90 cm. dlhá, 70 cm. široká K 4.60, a 5.50. Krom toho šotovujeme vo veľkosti dia vole. Trojdielovú srstennú matrac na jednu postel K 27. — lepšej jakovosti K 33. Zasielky výše 10 korún franko s poštovou dobierkou. Výmena a navrátenie dovoluje sa pri náhrade porta. **Benedikt Sachsel, Lobes 134.** pri Pilsen (Čechy).

Učňa

hľadám na klampiarske remeslo **Dvorák**, Nagyapolcsány.

Najlepší český prameň k objednaníu.

Lacné perie na postel!

1 kg. sivé dobré driapané 2 K, lepšie 2 koruny 40 hal.; prima pelbiele 2 koruny 80 halierov; biele 4 K, biele páperové 5 K 10 h.; 1 kg veľmi fajne, ako snah biele, driapané 6 K 40 h., 8 K.; 1 kg. papierie, sivé 6 K, 7 K; biele fajnové 10 K; najfajnejšie papierie z prs 12 K. Pri oblednaní 5 kg. franko.

Hotové posteľe

z hustej tkniny červeného, modrého, bieleho alebo žltého nankingu, 1 perina. 180 cm. dlhá 120 cm široká s dvomi podhlavkami, každý 30 cm. dlhý, 60 cm široký naplnený novým, sivým, veľmi trvácim mäkkým perím 16 K; polpapierie 20 K; papierie 24 K; jednotlivé periny 10 K, 12 K, 14 K, 16 K; podhlavky 3 K, 3 K 50 h., 4 K. Periny 200 cm. dlhé 140 cm. široké 12 K, 14.70 K, 17.80 K, 21 K. podhlavky 90 cm. dlhé 70 cm. široké 4.50 K, 5 K, 5.20 K, 5.70 K. Spodné periny z pevného vráčkovaného grádlu 180 cm. dlhé, 116 cm. široké 12.80, 14.80 K. Vývez s poštovou dobierkou od 12 K počnúc franko. Výmena alebo návrat dovolené. Za nezopovedné návrat peňazi obšírny cenník zdarma a franko.

S. Benisch v Deschenitz č. 826., (Čechy.)

Oznamy prijímaj

redministracia

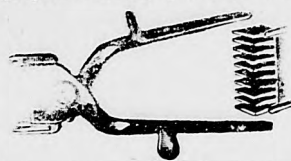
„Kreštan“

BUDAPEST

Szentkirályi-utca 28.

Mnoho sa dá usporiť

v čas potreby pri strihaní vlasov alebo holení brady, upotrebním môjho stroja z pôvodnej I-a Solingen ocele. Stroj tento najfajnejšie niklovaný prevyšuje všetky ostatné stroje na strihanie.

No. 9150 I-a kvality, striha cez 2 zúbky, dĺžka strihu bez hrebienka 3 mm., s tenkým hrebienkom 7 mm., s hrubým hrebienkom 10 mm. Šírka plochy strihu (19 zúbkov) 4 1/2 cm. Kus s rezerve nožom aj s úpravou upotrebenia, tak že bärkto, i najšikovnejší vlny hneď strihať môže, K 5.80. No 9154.

Dobry stroj k strihaniu vlasov s otvorenou strunou komplet K 4.80. No. 9151. Stroj k strihaniu brady K 5.60. No. 9155. Tenže stroj s 1 mm. dĺžky strihu K 4.50.

Riziko vytvorené. — Zámena povolená alebo návrat peňazi.

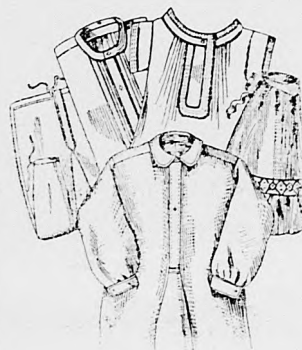
Zasiela s poštovou dobierkou alebo pri voprednom zaslaní peňazi vyzovný dom

HANNS KONRAD,

cis. a král. dvorný zásielca Brúx, číslo 3356 (Čechy).

Hlavný cenník s viacej ako 4000 vyobrazeniami každému na žiadosť posielame zdarma a franko.

Najlepší český výrobok!

Mužské košeľe z bieleho plátna a s golierom po K 1.65. Vojenské košeľe z bieleho plátna po K 1.58. Ženské košeľe z bieleho plátna po K —.95. Zástery módnych vzoriek po K —.85. Spodné nohavice z bieleho krisetu po K 1.45. Černé atlasové sukne po K 4.25. Krysové sukne po K 2.60. Žiadne riziko. — Vým. na povolená alebo návrat peňazi! Objednajte ešte dnes u známej firmy

Ján Opočenský
vo STARÉ PACE.

(Čechy).

Liptovská brindza.

V terajších drahých časoch v každej damčnosti ku najzvláštnjším potravným článkom patrí liptovská brindza.

Prvá dielňa liptovskej brindze

FILIP PEVNÝ v Lipt. Sv. Mikuláši

založena r. 1873. rozposiela liptovskú brindzu v balíčkoch po 5 kilo. Najfajnejšiu desert brindzu K 7.60. I-a. Liptovský syr K 5.70. I-a. Potravný syr K 5.70. II-a. Potravný syr K 5.20. Zasielky franko ku každej železničnej stanici. — Podrobné prospekty a plakáty na žiadosť franko a zdarma

Ohlas a upovedomenie.

Dávame úctyplne na vedomosť ctenému obecnstvu, že naša šporkassa od roku 1913. I. januára začnúc od vkladov do šporkasse 4 1/2% úroky, teda bez všetkého odtiahnutia, platíť bude.

Directia
Poprad-Felkanskej Šporkassy
v Poprade.

Pri objednávkach na nase ohlasy,
prosíme odvolávať sa vždy na
naš časopis.